

İŞYERLERİNDE İŞVEREN VEYA İŞVEREN VEKİLİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLECEK İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNE

İLİŞKİN YÖNETMELİK

(Resmi Gazete Tarihi: 29.06.2015 Sayısı: 29401)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; **(Değişik ibare:RG-21/5/2018-30427)** elliden az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işveren veya işveren vekili tarafından yürütülebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca **(Değişik ibare:RG-21/5/2018-30427)** elliden az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri ile işveren veya işveren vekillerini kapsar.

(2) Çalışan sayısının **(Değişik ibare:RG-21/5/2018-30427)** elliden az olup olmadığının tespitinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Aynı işverenin Türkiye genelinde birden fazla tescilli ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerinin olması halinde, iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri üstlenilebilecek işyerlerinin belirlenmesinde Sosyal Güvenlik Kurumundaki tescil kayıtları esas alınır.

b) İşverenden iş alan alt işverenlerce çalıştırılan sigortalılar çalışan sayısına dâhil edilmez.

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının tespitinde dikkate alınmaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı ve 30 uncu, 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 ve 12 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Açıköğretim: Belli bir öğretim mekânına ihtiyaç duyulmayan, devam zorunluluğu olmayan ve eğitim konularının kitaplar, radyo, televizyon, internet gibi araçlarla sunulduğu öğretim türünü,

b) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,

c) Eğitim programı: Eğitim konularının, içeriği, araçları, süreleri, eğiticileri gibi unsurlardan ve bu unsurlara ilişkin her türlü bilgi ve belgeden oluşan programı,

ç) Genel Müdürlük: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünü,

d) İSG-KATİP: İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri ile ilgili iş ve işlemlerin Genel Müdürlükçe kayıt, takip ve izlenmesi amacıyla kullanılan İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programını,

e) İşveren: Bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde, çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişiyi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları,

f) İşveren vekili: Bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde, işveren adına hareket eden, işin ve işyerinin bütününe yönetiminde görev alan kişiyi,

g) Kanun: 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütülmesi

İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işveren veya işveren vekillerince yürütülmesi

MADDE 5 – (Değişik:RG-21/5/2018-30427)

(1) Bu Yönetmelikte belirtilen eğitimi tamamlayarak sınavda başarılı olan işveren veya işveren vekilleri, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimine verilen görevleri, işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç olmak üzere yürütebilir. İşveren veya işveren vekilleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek için çalışan başına aylık en az 10 dakika ayırmak zorundadır. Bu hizmetlerin işveren veya işveren vekili tarafından yürütülmesi halinde onaylı defter tutulması zorunlu değildir. Ancak 6331 sayılı Kanun ve alt düzenlemelerinin gerektirdiği diğer belge ve kayıt düzenleme yükümlülüğü devam eder.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında işveren veya işveren vekilleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin tamamını ya da bir kısmını hizmet alımı yoluyla Bakanlıkça yetkilendirilen birimlerden de temin edebilir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek isteyen işveren veya işveren

vekillerinin İSG-KATİP üzerinden sisteme kaydolmaları zorunludur. İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri, İSG-KATİP'te onaylandığı tarihten itibaren geçerli sayılır.

(4) Üçüncü fıkraya göre yapılan görevlendirmelerde kişilerin SGK veri tabanında da işveren veya işveren vekili olarak kayıtlı olması gerekmektedir. Aksi takdirde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirme yapılmamış sayılır. SGK veri tabanında işyeri yetkilisi olarak kayıtlı olan çalışanlardan, işveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan işyeri yetkilileri işveren vekili olarak kabul edilir.

(5) Eğitimini tamamlayarak sınavda başarılı olan işverenin elliden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan ayrı bir işyeri açması veya işveren vekilinin hizmet akdinin sona ererek, elliden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan başka bir işyerinde çalışmaya başlaması halinde; yeni işyerinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilmesi için işverence veya işveren vekilince İSG-KATİP üzerinden başvuruda bulunulması gerekir.

(6) İşveren vekili; 4 üncü maddede yer alan işveren vekili tanımına uygun ve işyerinde tam süreli hizmet akdi ile çalışanlar arasından görevlendirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarında iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini en üst amir, yardımcıları veya bu görevi yürütenler üstlenebilir.

(7) Site veya apartmanlarda; 3/3/2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Konut Kapıcıları Yönetmeliği kapsamında site veya apartman yöneticisi, işveren vekili olarak iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini üstlenebilir.

(8) Bu Yönetmeliğin EK-3'ünde yer alan "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütümüne İlişkin İşveren veya İşveren Vekili Eğitimi Tamamlama Belgesi" ile yalnızca tek bir işyerinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri üstlenilebilir.

(9) Birinci fıkrada belirtilen iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin üstlenilmesi veya işyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması Kanun ve ilgili mevzuatta işverenler için öngörülen yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri

MADDE 6 – (Değişik:RG-21/5/2018-30427)

(1) 15/5/2013 tarihli ve 28648 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında çalışanlara verilecek iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, bu Yönetmelikte yer alan eğitimleri tamamlayarak sınavda başarılı olan işverenler veya işveren vekillerince verilebilir.

Sağlık gözetimi

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında eğitim alan işveren veya işveren vekillerinin üstleneceği iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri; işe giriş ve periyodik muayeneler ile tetkikleri kapsamaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetler, işyeri hekimlerinden alınabileceği gibi Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kamu sağlık hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.

Çalışma ortamı gözetimi

MADDE 8 – (1) Kanun ve alt düzenlemelerinde yer alan hükümler uyarınca işyerinde yapılması gereken ölçümler, Bakanlık tarafından yetkilendirilen laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitimin Kapsamı, Eğitimcilerin Nitelikleri, Eğitim Programı ve Programlara Başvuru

Eğitimin kapsamı ve şekli

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında; işveren veya işveren vekillerine verilecek eğitimin programı, asgari ek-1'de belirtilen konuları içerir.

(2) Eğitim programları açıköğretim (**Ek ibare:RG-21/5/2018-30427**) , uzaktan veya yüz yüze eğitim yoluyla düzenlenir.

(3) Ders içerikleri; uluslararası standartlara uygun, yazılı, işitsel ve görsel materyallerle desteklenmiş bir şekilde hazırlanır.

Eğitim verecek kurum ve kuruluşlar ile eğitimcilerin nitelikleri (Değişik başlık:RG-21/5/2018-30427)

MADDE 10 – (1) Eğitimler; açıköğretim sistemi ile eğitim vermede yetkin, her ilde sınav merkezi, büro ve akademik danışmanlık hizmetleri bulunan üniversitelerce Bakanlıkla protokol yapmak suretiyle verilir.

(2) (**Ek:RG-21/5/2018-30427**)⁽¹⁾ Ayrıca eğitimler Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ve bağlı odalar, Türkiye Belediyeler Birliği, işçi ve işveren kuruluşları ile üniversiteler tarafından Bakanlıkla protokol yapmak suretiyle de verilebilir.

(3) Ek-1'deki eğitim konularını hazırlayacak veya verecek eğitimcilerde, uzmanlık alanları dikkate alınmak koşuluyla; öğretim üyesi olma ve/veya işyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı eğitici belgesine sahip olma şartı aranır.

Eğitim programı

MADDE 11 – (1) Eğitim programı, Bakanlıkla protokol yapan (**Değişik ibare:RG-21/5/2018-30427**) 10 uncu maddede belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından Genel Müdürlüğün onayına sunulur.

(2) Onay verilmeyen eğitim programı ile eğitime başlanamaz.

(3) Genel Müdürlük, onaya sunulan eğitim programında değişiklik yapma yetkisine sahiptir.

Eğitim programlarına başvuru

MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-21/5/2018-30427) Eğitim almak isteyen adaylar Bakanlık ile protokol yapan kurum ve kuruluşlara başvuruda bulunur. Yapılacak başvuruların usul ve esasları protokolle belirlenir.

Eğitimin süresi

MADDE 13 – (1) Eğitim, ek-1’de yer alan eğitim konularındaki içeriği okuyup, anlayıp, özümsemeye yetecek makul bir süreye göre tasarlanır. Bu süre her hâlükârda ek-1’ de yer alan ders saatlerinin toplamından az olamaz.

(2) Her bir eğitim konusunun içeriği bütünlük oluşturacak şekilde birbiri ardına sıralanır.

Eğitimin tamamlanması, sınav, belgelendirme ve ücretler

MADDE 14 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-21/5/2018-30427)

(1) Bakanlık ile protokol yapan ve bu çerçevede eğitim veren kurum ve kuruluşlar; EK-2’deki örneğine uygun “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütümüne İlişkin İşveren veya İşveren Vekili Sınavına Katılım Hakkı Belgesi” düzenler.

(2) Sınavlar; her ilde sınav merkezi, büro ve akademik danışmanlık hizmetleri bulunan üniversitelerce Bakanlık ile protokol yapmak suretiyle düzenlenir.

(3) Sınava girebilmek için birinci fıkrada belirtilen “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütümüne İlişkin İşveren veya İşveren Vekili Sınavına Katılım Hakkı Belgesi” aranır.

(4) Sınavda, 100 puan üzerinden 50 ve üzeri puan alan adaylar başarılı sayılır. Bu adaylar için EK-3’teki örneğine uygun olarak “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütümüne İlişkin İşveren veya İşveren Vekili Eğitimi Tamamlama Belgesi” düzenlenir.

(5) “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütümüne İlişkin İşveren veya İşveren Vekili Eğitimi Tamamlama Belgesi” almaya hak kazananlar protokolde belirlendiği şekilde, sınavı yapan kurumca Genel Müdürlüğe bildirilir.

(6) Eğitim ve belgelendirmeyi kapsayan ücret; net asgari ücretin 1/10’unu geçmemek koşuluyla, Bakanlık ile yapılan protokolde belirlenir ve katılımcılar tarafından ödenir.

(7) Sınav ve belgelendirmeyi kapsayan ücret; net asgari ücretin 1/10’unu geçmemek koşuluyla, Bakanlık ile yapılan protokolde belirlenir ve katılımcılar tarafından ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol ve Denetim Yetkisi

Genel Müdürlüğün yetkisi

MADDE 15 – (1) Genel Müdürlük, eğitimleri kontrol ve denetleme yetkisine sahiptir.

(2) Eğitimlerde herhangi bir uygunsuzluğun tespiti halinde uygunsuzluk giderilinceye kadar eğitim programı Genel Müdürlükçe durdurulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İşyerinin kapsam dışında kalması

MADDE 16 – (1) İşyerinin tehlike sınıfının değişmesi ve/veya çalışan sayısının **(Değişik ibare:RG-21/5/2018-30427)** elli ve üzerine çıkması durumlarında, **(Değişik ibare:RG-21/5/2018-30427)** otuz gün içerisinde 29/12/2012 tarih ve 28512 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görevlendirmeler yapılır.

(2) İşveren veya işveren vekilinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetini üstlenmek istememesi halinde de birinci fıkrada belirtilen Yönetmelik hükümleri doğrultusunda görevlendirmeler yapılır.

Eğitim tamamlama belgesi bulunmayan işverenler veya işveren vekilleri

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında eğitim almak istemeyen veya eğitim tamamlama belgesini almaya hak kazanamayan işveren veya işveren vekilleri 16 ncı maddede belirtilen Yönetmelik hükümlerine tabidir.

İşyeri Hekimliği veya İş Güvenliği Uzmanlığı Belgesine sahip işveren veya işveren vekilleri

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde iş güvenliği uzmanlığı belgesi bulunan işveren veya işveren vekilleri, 7 nci ve 8 inci maddelerde belirtilen hizmetler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini üstlenebilir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde işyeri hekimliği belgesi bulunan işveren veya işveren vekilleri, **(Ek ibare:RG-21/5/2018-30427)** 8 inci maddede belirtilen hizmetler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini üstlenebilir.

Asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan işyeri

MADDE 19 – (1) Asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan işyerlerinde her bir işveren veya işveren vekilleri ayrı ayrı eğitim almak zorundadır.

Taahhütname işlemlerine ilişkin geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-21/5/2018-30427)

(1) İSG-KATİP’te gerekli düzenlemeler tamamlanıp Genel Müdürlük internet sayfasında ilan edilinceye kadar, bu Yönetmelik kapsamında iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işveren veya işveren vekilince üstlenilmesi halinde Yönetmeliğin EK-4’ünde yer alan “İşyerlerinde İşveren veya İşveren Vekilinin İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerini

Üstlenmesine ilişkin Taahhütname" düzenlenerek imzalanır. Bu taahhütname gerektiğinde denetime yetkili memurlara gösterilmek ve istendiğinde Bakanlığa iletilmek üzere işyerlerinde muhafaza edilir.

Mevcut belgelerin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-21/5/2018-30427)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Yönetmelik kapsamında usulüne uygun ve ondan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için alınan belgeler elliden az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için de geçerlidir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tescil sisteminde işyeri ve çalışan kaydı bulunmayalar

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-21/5/2018-30427)

(1) Sosyal Güvenlik Kurumu tescil sisteminde henüz işyeri ve çalışan kaydı bulunmayan kamu kurumları ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işveren veya işveren vekilince üstlenilmesi halinde bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasında yer alan hükümler aranmaz.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

(1) 21/5/2018 tarihli ve 30427 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere (2) numaralı fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.